

Vasemmistoliiton saavutuksia hallituksessa

KOONTIA PUOLUEEN EDUSKUNTAVAALIEN EHDOKKAIDEN KAMPANJOINNIN TUEKSI

Viime eduskuntavaaleissa lupasimme tehdä lujasti tasa-arvoisemman, ilmastokriisiä ratkaisevan ja luontoansa suojelevan Suomen puolesta. Lupauksemme olemme myös pitäneet. Hallituksen saavutukset ovat yhteisiä, mutta tässä listassa esittelemme uudistukset, jotka ovat vasemmistoliitolle erityisen tärkeitä. Niiden ansiosta Suomi on oikeudenmukaisempi kaikille, ei vain harvoille.

Vasemmistoliitto päätti ensimmäisenä suomalaisena puolueena järjestää neuvoa antavan jäsenäänestyksen hallitustyöhön osallistumisesta. Äänestäneistä jäsenistä yli 97 prosenttia kannatti hallitukseen osallistumista.

Tämän hallituksen tärkeysjärjestyksessä ensimmäisenä on ihmisten hyvinvointiin satsaaminen, ei yritysten voittomarginaalien kasvattaminen.

Vasemmistoliitto on puolue, joka pitää kiinni arvoistaan kaikissa tilanteissa. Siksi on tärkeää myös arvioida työmme tuloksia. Näistä saavutuksista Suomen hyvinvoinnin eteen olemme ylpeitä.

Hallituksen saavutuksia

- **Saimme ihmisille töitä!** Työllisiä on yli 100 000 enemmän kuin hallituskauden alussa. Työllisyysaste on ennätystasolla ja ylittänyt hallituksen asettaman tavoitteen. Suomi on kokoaikatyöllisten määrässä pohjoismaiden ykkönen.
- **Talouspolitiikka on ollut onnistunutta.** Hyvin mitoitetulla finanssipolitiikalla olemme edistäneet talouden ja työllisyyden myönteistä kehitystä maailmanlaajuisista kriiseistä huolimatta. Julkinen velkasuhde kääntyi laskuun vuonna 2021 ja tämän hetkisten tietojen valossa jatkaa laskua vielä tänä vuonna
- **Toteutimme tasa-arvoa ja perheiden valinnanmahdollisuuksia lisäävän perhevapaaudistuksen.** Uudessa mallissa molemmilla vanhemmilla on oikeus yhtä pitkään noin seitsemän kuukauden mittaiseen vanhempainvapaaseen. Omasta vapaastaan voi luovuttaa toiselle vanhemmalle kolmen kuukauden mittaisen jakson.
- **Laajensimme oppivelvollisuutta 18 ikävuoteen asti ja teimme samalla toisen asteen opinnoista maksuttomia.** Nyt jokaisella nuorella on tasa-arvoinen mahdollisuus suorittaa toisen asteen tutkinto. Tämä uudistus on merkittävimpiä koulutuksellisia edistysaskeleita Suomessa sitten peruskoulujärjestelmän luomisen.
- **Toteutimme kauan kaivatun oikeudenmukaisen sote-uudistuksen.** Edelliseltä hallitukselta jäi sosiaali- ja terveystalouden uudistamatta, kun Sipilän hallitus kompasteli soten markkinaehtoistamiseen. Sote-uudistus toteutuu nyt toimivien julkisten palveluiden, ei terveystalouden voittojen ehdoilla.

- **Vahvistimme perusturvaa ja korotimme pieniä eläkkeitä.** Korotimme perusturvaetuuksia kuten työttömyysturvaa, sairaus- ja vanhempainpäivärahaa, kuntoutustukea, opintorahaa, lapsilisän yksinhuoltajakorotusta sekä elatustukea. Kansaneläkkeeseen ja takuueläkkeeseen teimme reippaat korotukset. Esimerkiksi takuueläke on noussut indeksikorotukset mukaan lukien 137€/kk tällä hallituskaudella. Vappusatana ja ylikin!
- **Tuimme pienituloisia, lapsiperheitä ja eläkeläisiä elinkustannusten noustessa.** Vastasimme Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamaan energian ja elinkustannusten hinnannousuun laajalla kokonaisuudella toimia, kuten etuuksien lapsikorotusten nostoilla, ylimääräisellä lapsilisällä, lääkkeiden maksukaton jäädytyksellä, asumistuen lämmitysnormien nostolla ja erillisellä sähkötuella.
- **Teimme kesällä 2022 ylimääräisen 3,5 % :n indeksikorotuksen sosiaaliturvaetuuksiin.** Ministeri Sarkkisen aloitteesta indeksiin sidottuihin etuuksiin tehtiin ylimääräinen inflaatiotarkistus ja korotus. Esimerkiksi kansaneläke kasvoi 24 €/kk, työmarkkinatuki ja peruspäiväraha 26 €/kk, toimeentulotuen perusosa 18 €/kk ja opintoraha 14 €/kk.
- **Teimme ennennäkemättömät panostukset reiluun siirtymään.** Laaja siirtymäohjelma vauhdittaa ratkaisuja, joiden avulla Suomi pyrkii saavuttamaan hiilineutraaliuden vuoteen 2035 mennessä ja pysäyttämään luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen vuoteen 2030 mennessä.
- **Varmistimme ihmisten pääsyn ajoissa hoitoon kiristämällä hoitotakuun perusterveydenhuollossa seitsemään päivään.** Nopea hoitoonpääsy ja vaivojen hoito ajoissa on edullisinta ja inhimillisintä hoitoa. Jatkossa hoidontarpeen arviointi tulee tehdä saman päivän aikana, ja tarvittaessa lääkäriin pääsee seitsemässä päivässä.
- **Laadukkaan hoivan turvaamiseksi vanhuspalveluihin säädettiin sitova henkilöstömitoitus.** Lisäksi lähihoitajien kouluttamiseen kohdennettiin yli 130 miljoonaa euroa rahoitusta.
- **Toteutimme lastensuojeluun henkilöstömitoitukset:** yhdellä lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä voi olla vastuullaan enintään 35 lasta vuosina 2022 ja 2023 ja enintään 30 lasta vuodesta 2024.
- **Torjuimme tehokkaasti koronan taloudellisia ja sosiaalisia haittoja.** Kansainvälisissä vertailuissa Suomen hallituksen toimet koronakriisin lievittämiseksi olivat yhdet maailman parhaista. Lievitimme epidemiaa oikea-aikaisilla toimilla ja huolehdimme samalla työpaikkojen säilymisestä ja ihmisten toimeentulosta kriisin aikana.
- **Torjuimme ulkomaisen työvoiman hyväksikäyttöä ja vahvistimme työsuojeluvalvontaa.** Ulkomaisen työvoiman hyväksikäytöstä rankaistaan nyt työnantajaa, ei uhria. Lakimuutos on merkittävä ja mahdollistaa yhä useampien hyväksikäyttötapausten paljastumisen

- **Tarjosimme lisää työllistymismahdollisuuksia osatyökykyisille perustamalla valtion omistaman Työkanava Oy:n**, jonka tehtävä on työllistää työttömiä, kaikkein vaikeimmassa asemassa olevia osatyökykyisiä henkilöitä.
- **Paransimme nollatuntisopimuksella olevien asemaa.** Työntekijälle tulee jatkossa tarjota vähimmäistyöajan nostamista, jos toteutuneiden työtuntien määrä ja työnantajan työvoimatarve osoittavat, että vähimmäistyöaika voitaisiin määritellä korkeammaksi.
- **Torjuimme verovälttelyä ja harmaata taloutta lukuisilla uusilla lakiesityksillä.** Esimerkiksi Carunan verosuunnitteluun puutuimme niin sanottua korkovähennysoikeutta kiristämällä ja tasevapautussääntöä korjaamalla. Lisäksi ulkomaisten kiinteistösijoittajien veroporsaanreikä suljettiin, tosiasiallisesti Suomesta johdetut yritykset katsotaan verotuksessa kotimaisiksi, telakoille on säädetty pakollinen veronumero ja harmaan talouden torjunnan määrärahoja on kasvatettu.
- **Annoimme esityksen kaivosverosta.** Vero takaa yhteiskunnalle kohtuullisen korvauksen luonnonvarojen käytöstä.
- **Suomi nousi YK:n ihmisoikeusneuvoston jäseneksi.** Kolmevuotinen kausi 2022–2024 on Suomen ensimmäinen täysimittainen jäsenyys ihmisoikeusneuvostossa. Suomi toimii ihmisoikeusneuvoston päätöksenteossa monenkeskisen sääntöpohjaisen järjestelmän ja universaalien ihmisoikeuksien puolustamiseksi ja edistämiseksi.
- **Turvasimme kulttuurin, tieteen ja järjestöjen rahoituksen veikkausvoittovarojen vähentyessä.**
- **Kasvatimme kehitysyhteistyön määrärahoja.**
- **Nostimme pakolaiskiintiötä.** Pakolaiskiintiö on nyt 1050 henkeä, mikä on historiallisen korkea taso. Vasemmistoliiton tavoitteena on nostaa kiintiötä jatkossa lisää. Lisäksi yli 40 000 Venäjän hyökkäystä Ukrainasta paennutta ihmistä saa Suomesta tilapäistä suojelua.
- **Paransimme turvapaikanhakijoiden oikeusturvaa.** Sipilän hallituksen tekemät heikennykset avustajan käyttöön turvapaikkapuhuttelussa, oikeusavun määrään ja valitusaikoihin murensivat turvapaikkamenettelyä ja näiden peruminen oli tärkeää oikeusvaltion kannalta.
- **Vahvistimme lapsen saamaa tukea varhaiskasvatuksessa kolmiportaisen tuen mallin mukaisesti ja rahoitimme uudistusta 15 miljoonan euron vuosittaisella lisärahoituksella.**
- **Alensimme varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja yhteensä 140 miljoonalla eurolla.** Vain suurituloisimmat maksavat jatkossa varhaiskasvatuksesta.
- **Aloitimme kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun.**
- **Vahvistimme lasten ja nuorten tukea kouluissa sekä toisen asteen oppilaitoksissa koulupsykologien ja -kuraattorien sitovilla mitoituksilla.**
- **Parannamme ammatillisen koulutuksen laatua vahvistamalla perusrahoitusta 80 miljoonalla eurolla vuodesta 2023 alkaen.** Lähiopetusta vahvistaaksemme olemme

kuluneella kaudella olemme osoittaneet rahoitusta opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen yhteensä 250 miljoonaa euroa.

- **Lukiokoulutuksen perusrahoitusta vahvistettiin tällä kaudella 18 miljoonalla eurolla.**
- **Toteutimme lukiokoulutukseen laatuohjelman** ja osoitimme tähän 15 miljoonaa euroa varmistaaksemme, että lukiokoulutus on laadukasta ja saavutettavaa kaikille
- **Kasvatimme korkeakoulujen rahoitusta tasokorotuksilla ja palauttamalla rahoituksen indeksit.** Lisäsimme korkeakoulutukseen 12 500 uutta aloituspaikkaa.
- **Vastasimme osaajapulaan toteuttamalla jatkuvan oppimisen uudistuksen,** jotta jokaisella työikäisellä olisi nykyistä paremmat mahdollisuudet kouluttautua työuransa aikana.
- **Vakiinnutimme koulutuksen tasa-arvorahan osaksi lainsäädäntöä ja jaoimme tasa-arvoavustuksia varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen noin 250 miljoonan euron edestä.**
- **Laajensimme luonnonsuojelualueita.** Sallaan perustettiin uusi kansallispuisto. Uusia suuria luonnonsuojelualueita on perustettu esimerkiksi Paltamoon ja Inariin, ja Tiilikjärven kansallispuistoa on laajennettu merkittävästi.
- **Teimme isot panostukset luonnonsuojeluun.** Hallitus päätti panostaa luonnonsuojelun rahoitusta 100 miljoonalla eurolla vuodessa. Kuntien ja kansalaisjärjestöjen luonnonsuojelutyön rahoitusta on kasvatettu. Metso-ohjelman metsiensuojelutavoitteesta on saavutettu 90 prosenttia. Soita on ennallistettu 10 000 hehtaaria.
- **Asetimme maataloudelle päästövähennystavoitteen.** Päästöjä tulee alentaa 29% vuoteen 2035 mennessä
- **Linjasimme asuntopolitiikkaa kestävämmäksi ja oikeudenmukaisemmaksi.**
- **Uudistimme kaivoslain ja luonnonsuojelulain.**
- **Toteutimme ilmastopolitiikkaa vahvistavan ilmastolain uudistuksen.**
- **Suitsimme sähkön siirtohintoja.** Sähkömarkkinalain muutokset käänsivät sähkön siirtohinnat laskuun ja toppuuttelevat korotuspaineita. Uudistuksessa jakeluyhtiöiden sallittu tuotto laskee 40 prosenttia.
- **Kompensoimme kasvavia energian hintoja** erityisesti sähkölämmiteisissä taloissa asuville toteuttamalla uuden sähkövähennyksen ja -tuen.
- **Lyhensimme maksuhäiriömerkintöjen säilytysaikaa.** Joulukuun alusta alkaen maksuhäiriömerkintä poistuu kuukausi sen jälkeen, kun velka on maksettu pois. Ylivelkaantuneiden asemaa parannetaan myös muun muassa lisäämällä ulosoton vapaakuukausien määrää ja ulosoton suojaosuuden noston kokeilulla. Ylivelkaantumista

torjutaan muun muassa positiivisen luottotietorekisterin käyttöönotolla ja kuluttajaluottojen sääntelyn tiukentamisella.

- **Uudistimme seksuaalirikoslain suostumusperustaiseksi.** Seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistus vahvistaa jokaisen seksuaalista itsemääräämisoikeutta. Jatkossa raiskauksen määritelmä on sidottu suostumuksen puutteeseen. Uudistuksen myötä myös lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten rangaistukset kovenevat.
- **Kasvatimme tutkimus- ja kehittämisrahoitusta.** Lakiesitys TKI-rahoituslaiksi luo väylän tutkimus- ja kehityspanostuksen pitkäjänteiseen kasvattamiseen.
- **Palautimme subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden ja pienensimme ryhmäkokoja.** Päiväkodissa voi jatkossa olla seitsemän lasta yhtä kasvattajaa kohden, kun aiemmin yhtä aikuista kohti sai olla kahdeksan lasta.
- **Sitouduimme puolittamaan turpeen energiakäytön vuoteen 2030 mennessä.** Tämä tavoite toteutuu todennäköisesti paljon nopeammin, sillä turpeen energiakäyttö laskee nyt nopeasti.
- **Alensimme sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja ja laajensimme sosiaali- ja terveydenhuollon maksuttomuutta.**
- **Sidoimme opintorahan indeksiin ja nostimme opintorahan huoltajakorotusta.**
- **Teimme pysyvän tasokorotuksen perusväylänpitoon.**
- **Paransimme työttömien oikeusturvaa.** Karensseja lievennettiin merkittävästi, eikä yksittäinen inhimillinen virhe enää johda työttömyyskorvauksen menettämiseen.
- **Laajensimme sosiaalisen luototuksen koko Suomeen.** Sosiaalinen luototus siirtyi hyvinvointialueille ja se otetaan käyttöön koko maassa.
- **Uudistimme eläinsuojelulain.** Laki edistää eläinten hyvinvointia ja lisää niiden kunnioitusta. Eläinhoidossa tulee ottaa huomioon lajille olennaiset käyttäytymistarpeet, ja kaikissa kivuliaissa toimenpiteissä tulee huolehtia kivunlievityksestä. Lisäksi tehostetaan eläinten hyvinvoinnin valvontaa.
- **Tuimme Ukrainaa ja järjestimme Suomeen paenneille ukrainalaisille lapsille perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen.**
- **Translain uudistus kunnioittaa itsemääräämisoikeutta.** Kauan kaivattu uusi translaki poistaa epäinhimillisen lisääntymiskyvyttömyysvaatimuksen ja erottaa juridisen sukupuolen vahvistamisen lääketieteellisestä prosessista. Uudistuksen jälkeen juridisen sukupuolimerkinnän korjaaminen perustuu henkilön omaan sukupuolikokemukseen. Vasemmistoliitto haluaa, että jatkossa laki huomioi myös alaikäiset.